

Republika Srbsko

MINISTERSTVO OSVETY, VEDY A TECHNOLOGICKÉHO ROZVOJA
ÚSTAV PRE HODNOTENIE KVALITY VZDELÁVANIA A VÝCHOVY
VOJVODINSKÝ PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA NA KONCI ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

školský rok 2012/2013

TEST 2

SLOVENSKÝ JAZYK

POKYNY PRE PRÁCU

- V teste, ktorý máš vyriešiť, je 20 úloh. Na prácu je určených 120 minút.
- Každú úlohu najprv pozorne prečítaj a rozmysli si, čo sa v nej žiada a akým spôsobom máš riešiť (zakrúžkovať, pospájať, podčiarknuť, dopísať a iné).
- Pri riešení úloh, v ktorých sa od teba žiada, aby si niečo dopísal, vždy používaj úplné názvy; skratky nie sú prípustné (napr. treba napísať podstatné meno a nie p. m. a pod. alebo prívlastok a nie prívl. a podobne).
- Úlohy rieš chemickou ceruzkou. Počas práce môžeš používať grafitovú ceruzku a gumičku. Predtým, ako odovzdáš test, prever svoje odpovede ešte raz, a potom všetky odpovede, ktoré sú napísané grafitovou ceruzkou, zosilni chemickou ceruzkou. Odpoveď, ktorá je napísaná iba grafitovou ceruzkou, sa neuzná, ako ani odpoveď, ktorá je prečiarknutá a opravená chemickou ceruzkou.
- Do štvorčeka, ktorý je na pravej strane úlohy, nepíš nič. Je to miesto, kde sa zapíše počet bodov. Na tejto a poslednej strane tiež nič nepíš.
- Ak skončíš s prácou skôr, odovzdaj test a potichu vyjdi von, aby si nevyrušoval v práci ostatných.

Želáme ti mnoho úspechov na skúške!

1. Pozorne prečítaj text. Jednotlivé skupiny viet zorad' chronologicky. Pred každú skupinu napíš číslo 1, 2 alebo 3 podľa toho, ako udalosti nasledujú za sebou.

_____ Skalka do niečoho trafila, to niečo zacvendžalo a stalo sa to, čo sa stať nesmelo... Oproti na susedovom dome sa zosypalo sklo v okne.

_____ Zbadala škodu, zlostne sa rozkričala, ale svoju vinu vylúčila, lebo ma ešte s gumipúškou nevidela.

_____ Kým som sa spamätal, mojich spolusúťažiacich už nebolo. Gumipúšku som zastrčil pod košelu a v tom už na ulicu vybehla Miškova mama a zamierila prezrieť okná.

Ján Fábry: *Prvá gumipúška*

2. Z repertoára bratislavských divadiel vypíš názvy predstavení, ktoré sa budú hrať dňa 23. novembra.

GAŠPARKOVO DIVADLO A GALÉRIA, Rudnayovo námestie 4,
Bratislava

18. 11. o 14. a 17. – **Ako psíček a mačička slávilí sviatok** – Interaktívne predstavenie, ktoré rozvíja detskú fantáziu.
20. 11. o 14. a 17. – **Papierové kráľovstvo** – Detské interaktívne predstavenie na motívy rovnomennej knihy Tomáša Janovica.
21. 11. o 14. a 17. – **Nebolo a potom bolo** – Chcem niečo robiť! A tak si vytvorím svoj vlastný svet. Lenže bez detí to nepôjde.
22. 11. o 14. a 17. – **Piráťov syn** – Interaktívne predstavenie o pirátovom synovi.
23. 11. o 14. a 17. – **Ja a moja sestra** – Mat' sestru je hrozná otrava...
24. 11. o 14. a 17. – **Ja a moja sestra** – Mat' sestru je hrozná otrava...

LUDUS, Pribinova 25, Bratislava

18. 12. o 15. a 18. – **Vlk, neklam!** – Interaktívne a edukačné predstavenie pre deti.
22. 12. o 15. a 18. – **Hasprčko a Mrcúlik** – Rozprávka o dvoch lenivých kocúroch a myške Terke.
23. 12. o 15. a 18. – **Vlk, neklam!** – Interaktívne a edukačné predstavenie pre deti.
24. 12. o 15. a 18. – **Vlk, neklam!** – Interaktívne a edukačné predstavenie pre deti.

LOŽ – DIVADLO V PODPALUBÍ, Tyršovo nábrevie, Bratislava

18. 11. o 15. a 18. – **Veľkí herci malým deťom** – pokračovanie klauniád divadla Úsmev s pesničkami známych slovenských hercov...
21. 11. o 15. a 18. – **Super Markétka** – Muzikál rozpráva príbeh neposlušného dievčatka.
22. 11. o 15. a 18. – **Klaun Pepele** – Rozprávková klauniáda plná pesničiek, hier a dobrej nálady.
23. 11. o 15. a 18. – **Super Markétka** – Muzikál rozpráva príbeh neposlušného dievčatka.
24. 11. o 15. a 18. – **Veľkí herci malým deťom** – pokračovanie klauniád divadla Úsmev s pesničkami známych slovenských hercov...

_____ ,
_____ ,
_____ .

3. Pozorne prečítaj uvedený text z knihy *Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež* Ondreja Sliackeho a kolektívu (vydaná v roku 1979). Sú to bibliografické záznamy uverejnených próz Hany Zelinovej a Márie Rázusovej Martákovej (do roku 1979). Porovnaj údaje v texte s danými tvrdeniami. Písmeno pred správnym tvrdením zakrúžkuj.

HANA ZELINOVÁ

Próza: *Jakubko* (1959, 1961, 1966, 1971, 1974), *Sivá húska* (1959, 1973), *Taká čudná jar* (1962), *Bosý generál* (1962), *Večer neprídem* (1964, 1972), *Do videnia Zuzanka* (1966, 1967, 1971), *Hriešna krajina Atlantis* (1966), *Moja je pomsta* (1967), *Hanibal za bránou* (1970).

MÁRIA RÁZUSOVÁ-MARTÁKOVÁ

Próza: *V rozprávkovom svete* (1940, 1946), *Prvý venček* (1954, 1957, 1971, 1972), *Rozprávky o Jánošíkovi* (1955, 1958), *Chlapčekomu leto* (1956, 1968), *Druhý venček* (1957, 1969), *O medovníkovom domčeku* (1961), *Junácka pasovačka* (1962, 1969, 1974)

- a) Prózy *Junácka pasovačka* a *Do videnia Zuzanka* vyšli v troch vydaniach.
 b) Tretie vydanie kníh *Jakubko* a *Prvý venček* vyšlo v roku 1971.
 c) Prózy *Sivá húska* a *Rozprávky o Jánošíkovi* vyšli v troch vydaniach.
 d) Druhé vydanie kníh *Bosý generál* a *Junácka pasovačka* vyšlo v roku 1962.

4. Pozorne prečítaj text z knihy *Slovenský jazyk a kultúra vyjadrovania* Márie Myjavcovej.

Prídavné mená sú ohybné slová, ktoré pomenúvajú statické príznaky javov pomenovaných podstatnými menami. Statickým príznakom rozumieme priame vlastnosti niekoho, niečoho (napr. *zdravý* človek, *široká* cesta, *teplé* mlieko), vlastnosti vo vzťahu k iným veciam, k dejom alebo k okolnostiam (napr. *asfaltová* cesta, *vtáci* spev, *čitateľné* písmo, *dnešná* tlač) alebo vlastnícky vzťah chápaný ako príznak (napr. *otcov* brat, *priateľkina* kniha). Na prídavné mená sa pýtame zámenami *aký, aká, aké* a *čí, čia, čie*.

Prídavné mená sa najčastejšie používajú s podstatnými menami, pričom bližšie určujú ich význam. Napr. *strom* – *vysoký strom*. Zo syntaktického hľadiska prídavné meno je v takomto postavení prívlastkom. Prídavné meno môže ešte byť aj prísudkom, ale len spolu s niektorým zo sponových slovík. Napr.: *Strom je vysoký*. *Počasiť bude premenlivé*. – *Celý týždeň som chorý*. Okrem toho prídavné meno môže vo vete mať aj funkciu doplnku. Napr.: *Chlapec pribehol zadychčaný*. – *Kamaráta našiel doma chorého*. Niekedy je prídavné meno i vetným základom. Napr.: *Strašné!* – *Hrozné!*

Zakrúžkuj písmeno pred tou vetou, v ktorej je prídavné meno *smutný* prívlastkom.

- a) Mira je *smutná* a plače.
 b) Daniel odišiel z domu *smutný*.
 c) Vierka bola *smutná* celý deň.
 d) *Smutná* správa sa rýchlo šírila po svete.

5. Na hodine slovenčiny žiaci pracovali v štyroch skupinách. Každá skupina žiakov mala v troch knihách zo školskej knižnice vyhľadať určité literárne žánre. Pozorne prečítaj údaje v tabuľke.

	Literárne žánre			
1. skupina	novely	poviedky	balady	lyrické básne
2. skupina	balady	povesti	poviedky	rozprávky
3. skupina	povesti	balady	rozprávky	ľudové piesne
4. skupina	ľudové piesne	poviedky	balady	novely

Napiš poradové čísla skupín, ktoré mali okrem iných literárnych žánrov vyhľadať aj:

a) poviedky: _____

b) rozprávky: _____

c) novely: _____

6. Zoraď mená vtákov podľa abecedy poradovými číslami od 1 do 5.

____ holub

____ drozd

____ sýkorka

____ vrabec

____ škorec

7. Z uvedených slov utvor zrozumiteľnú a gramaticky správnu vetu (nemusia byť použité všetky slová, ale má ich byť najmenej **šesť**. Slová možno ohýbať, nemusia byť v zadanom tvare).

brechal, sa postavil, pred, otvorenú, chlpatý, naježil sa, pes, bránku, a, zúrivo, biely

_____

8. Zakrúžkuj písmeno pred tou vetou, ktorú možno použiť iba pri neformálnom vyjadrovaní v súkromnom styku.

a) Mala rada prechádzky s priateľkami.

b) Zložila slúchadlo a nakukla do bratovej izby.

c) Veľmi sa mu páčil nový film.

d) Panebože, tebe preskočilo, nemám kvapku krvi v tele!

9. Pozorne prečítaj dané výroky týkajúce sa hovoreného slova a písomného vyjadrovania. Zakrúžkuj písmená pred správnymi výroky.

- a) V písomných prejavoch sa často využíva ukazovacie zámeno ten a častica reku.
- b) Hovorené vyjadrenie býva úzko späté so situáciou a vety sú často nedokončené.
- c) V písomnom prejave sa dbá na úpravu, spisovnosť vyjadrovania a členenie textu.
- d) Hovorený prejav je tak prehľadný ako písomný text a sú v ňom iba spisovné slová.

10. Zakrúžkuj písmeno pred tou vetou, ktorá je napísaná správne.

- a) Kto sa bojí mrazu, nech nesadí vnohrad.
- b) Nieje správne súčasne telefonovať a šoférovať.
- c) Dobre porozprávam sa s nim keď príde domov.
- d) Príhoda nadobudla pre nás zvláštny význam.

11. Z vety vypíš na čiaru všetky ohybné slová.

V tú chvíľu zavrzgali dvere.

_____

12. V uvedených vetách sú podčiarknuté slovesné tvary. Odpíš ich do tabuľky na zodpovedajúce miesto.

Poslala som list a vybrala som sa hľadať Ara. – Sedí v izbe plnej neporiadku.

– V noci budem čarovať a ráno bude fľaša rozbitá. – Peťo nedôverčivo hľadá na Maťu.

Zložený slovesný tvar	Jednoduchý slovesný tvar

13. Napíš písmeno **J** pred jednočlennou vetou a písmeno **D** pred dvojčlennou vetou.

- a) _____ Vonku mrzne.
- b) _____ V noci hrmelo.
- c) _____ Dážď poriadne rozmočil zem.
- d) _____ Pes naháňa kocúra.

14. Pozorne prečítaj vety a všimni si podčiarknuté vetné sklady. Na čiaru za každou vetou napíš, o ktorý sklad ide (prisudzovací, priradovací, určovací).

a) Naša mama varila včera polievku so zeleninou. _____

b) Prísny otcov pohľad zmrazil naše odvážne reči. _____

c) Rybári hovoria, že kapor má drapľavé plutvy. _____

d) Do kufra si pribalil ponožky a darček pre tetu. _____

15. Pozorne prečítaj vety, všimni si vyznačené slová a doplň tabuľku.

a) Prvý berie všetko.

b) Obraz zaves hore.

c) Postavil ju na okno

Slovný druh	Vetný člen
prvý –	prvý –
hore –	hore –
ju –	ju –

16. Zakrúžkuj písmeno pred správnu odpoveďou.

Román Pavla Grňa *Prázdniny v poli* patrí do:

a) epiky   b) lyriky   c) poézie   d) drámy

17. Pozorne prečítaj nasledujúci text a urč v ňom druh literárneho postupu. Zakrúžkuj správnu odpoveď.

Starec bol chudý a vyziabnutý, šiju mu zbrázdili hlboké vrásky. Tvár mu pokrývali hnedé škvrny miernej kožnej rakoviny od slnečných lúčov, odrážajúcich sa od hladiny tropického mora. Po oboch lícach sa mu škvrny šírili až na krk. Ruky mal posiate hlbokými jazvami od lán, ktorými vyťahoval ťažké ryby. Jazvy však neboli čerstvé. Boli také staré ako trhlíny na púšti, kde po vode a rybách už dávno niet ani chýru, ani slychu.

a) monológ   b) rozprávanie   c) dialóg   d) opis

18. A. Zakrúžkuj číslo pred tou strofou, v ktorej je obkročný rým.

1. Ja šiel som – neviem prečo–

sám v cudzí, veľký svet –

nájsť vari mieru poklad,

snáď blaha rudý kvet?

Vladimír Roy: *Tristia*

2. a pravda sadne za stôl odveká?

Bude-li právo všetkých právom? chleba

hoj všetkým? Nebude pút? zbraní treba?

Česť bude práci, tvári človeka?

P.O. Hviezdoslav: *Krvavé sonety*

B. Napíš schému obkročného rýmu. _____

19. Pozorne prečítaj úryvok z ľudovej balady *Brodil Janko kone*.

Prvý raz zatiahli, – Ach, to nie je ryba

rybôčku vytiahli. môjmu srdcu ľúba.

– Ach, to nie je ryba Tretí raz zatiahli,

môjmu srdcu ľúba. Janíka vytiahli.

Druhý raz zatiahli, – Toto je tá ryba

klobúčik vytiahli. môjmu srdcu ľúba.

Ktorý jazykový prostriedok je použitý v balade? Zakrúžkuj písmeno pred správnu odpoveďou.

- a) prirovnanie
- b) onomatopoja
- c) personifikácia
- d) stupňovanie

- 20.** V jednom svojom diele Ján Čajak ml. hovorí o nešťastnej láske hlavnej postavy Zuzky, ktorej osud nežičil. Keď jej otec skrachoval s chmeľom, musela sa vypísať z gymnázia a – sputnaná dedinskými zvyklosťami a neúprosnými závislosťami – vydať za bohatého Ďura Ďurča, hoci mala rada iného – Samka Hajana.

Úryvok

Raz večer, snívala už o nových panských šatách – bolo to pred zápisom do piatej triedy – otec začal:

– Zuzka moja, nepôjdeš s materou do boudu. Pozbieraj knižke a predaj ich. Chmeľ nás oklamau, bratovi som podpísau zmenku na stotisíc dinárov a dlžoba s úrokom čo deň – to väčšia. Nemôžem ťa na paničku vychovať, misíš sa naučiť robiť.

Napíš názov toho diela, zarad' to dielo do literárneho druhu a literárneho žánru.

Názov diela: _____

Literárny druh: _____

Literárny žáner: _____

Výsledky na teste zo slovenského jazyka

Poznámka: ŽIACI NEVYPLŇAJÚ túto stranu!
Túto stranu vyplňa Komisia!

Úhrnný počet bodov

		,	
--	--	---	--

Počet bodov z každej úlohy

Por. č. úlohy	Nevyplnené	0 bodov	0,5 bodu	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Komisia:

- _____
- _____
- _____
- _____

Napiš ✕ na zodpovedajúce miesto.

Identifikačné číslo (Šifra žiaka)	
Škola	
Sídlo	
Priezvisko a meno žiaka	